

Puhe Henkilökohtaisen avun paraatissa 11.6.2019

Elina Nieminen, varapuheenjohtaja, Heta – Henkilökohtaisten Avustajien Työntekijöiden Liitto ry

Ilman avustajaa olisin alasti! Tosiaankin, ilman avustajaa olisin alasti! Tämä oli Hetan eli Henkilökohtaisten avustajien työntekijöiden liiton ensimmäisiä sloganeja ja t-paitoihin painettuja sanoja, kun muutamien vaikeavammaisten kanssa perustimme keittiöni pöydän ääressä vuonna 2005 Hetan. Meillä oli tarve saada itsenäisyys ja oikeus vaikuttaa omaan elämäämme vaikka olemme riippuvaisia toisen henkilön antamasta avustamisesta. Tuon jälkeen näköala vaikeavammaisten ihmisten elämässä on muuttunut merkittävästi. Saimme aikaan lakiuudistuksen, joka muutti radikaalisti vaikeavammaisten ihmisten elämää ja mahdollisti itsemääräämisoikeuden. Tähän tarvittiin kuitenkin itse vammaisten ja niitä edustavien järjestöjen pitkä taistelu - avustajakapina, jolla saimme itsenäisyytemme äänen ensimmäisen kerran kuuluviin. Nyt tänään täällä voimme juhlaa tämän työn hedelmiä.

Lakiuudistuksen jälkeen useat vaikeavammaiset ovat pystyneet valitsemaan asuinpaikkansa. Vaikeavammaiset ovat päässeet tekemään uraa, osallistumaan ja harrastamaan myös kodin ulkopuolelle, toimimaan tasavertaisina puolisoina parisuhteissa, huoltajana ja jopa eroamaan hoitosuhteeksi muodostuneesta epätasa-arvoisesta parisuhteesta. Elämään tavanomaista elämää, ilman riippuvuussuhteita –itsenäisesti riittävän henkilökohtaisen avun tuella. Tämän mahdollistaa työlleen sitoutuneet henkilökohtaiset avustajat.

Vammaispoliittisen vaikuttamisen ohella Heta on ainoana nimenomaan henkilökohtaisen avun käyttäjiä ja työntekijöitä edustavana järjestönä neuvotellut työntekijöiden liiton eli JHL:n kanssa henkilökohtaisia avustajia koskevan työehtosopimuksen. Edustamme noin 4 000 vammaista työntekijää. Pääsimme itse kehittämään toimialaa, joka on meille toisen apua tarvitseville tärkein elinehto. Tämän myötä henkilökohtaisesta avusta on syntynyt oikea ammatti, jota tehdään tosissaan. Kyse ei ole vapaaehtoistyöstä tai kahvitteluseurasta.

Solmimastamme työehtosopimuksesta hyötyvät sekä vammaiset työntekijät että henkilökohtaiset avustajat. Työehtosopimuksen avulla voimme sopia esimerkiksi lakia joustavimmista työajoista, joita ilman esimerkiksi matkustaminen mökille tai työmatkalle ei olisi mahdollista. Työntekijöillä on myös vähintään työehtosopimuksessa määritelty valtakunnallinen minimipalkka ja työaikoihin kohdistetut lisät.

Heta haluaa olla tänään mukana juhlistamassa itsenäisyyttämme yhdessä työntekijöittemme ja henkilökohtaisten avustajiemme kanssa. Jos siellä yleisössä on käsipareja, jotka haluavat tehdä oikeasti vaikuttavaa työtä, niin sitä on henkilökohtainen apu. Ja nyt juhlietaan ja kiitetään itse työntekijöitä, henkilökohtaisia avustajia!